

[Kr. Kristensen.]

jo ogsaa nok sige, at den fastsatte Rente er den billigst mulige, i alt Fald betydeligt billigere, end man ellers kan laane til, i Banker f. Eks. Men alligevel tror jeg nok, en Del er af den Opfattelse, eller i alt Fald har regnet med, at Renten knap nok var blevet saa høj, som den er, og saa vidt jeg husker, læste jeg i et Blad, da Erhvervenes Laanefond havde optaget sit Laan, at det var optaget paa saadanne Betingelser, at den effektive Rente kun kunde blive en ganske lille Smule over 5 pCt. Nu tør jeg ikke garantere, at dette passer, for alt, hvad der staar i Aviserne, passer jo ikke, men hvis det er Tilfældet, synes jeg, at Staten muligvis nok kunde nøjes med at tage f. Eks. 5,10 pCt., saaledes at vi i Foreningerne kunde nøjes med 5,25 pCt., i Stedet for at vi er nødt til at tage 5,50 pCt., da Staten beregner sig 5,35 pCt. Jeg vil gerne spørge den højtærede Landbrugsminister, hvorledes dette forholder sig. Det har selvfølgelig sin store Betydning, at disse Penge kommer ud til den billigste Rente; det har det direkte, men ogsaa indirekte vilde jeg mene, det har nogen Betydning. Selvfølgelig mener jeg ikke, at Staten skal drive Udlaansvirksomhed og konkurrere med andre Pengeinstitutter, men jeg tror dog, det vilde have nogen Betydning, om man kunde stille disse Penge til Raadighed til en lille Smule lavere Rente og derved maaske ogsaa være med til at bringe den almindelige Udlaansrente lidt ned, hvad der vilde være et stort Gode. Som sagt, jeg anbefaler Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling, saaledes at de Foreninger, der staar og venter paa Pengene, kan faa dem snarest muligt.

Bording: Det er i disse Dage lige bestemt 2 Aar siden, den socialdemokratiske Regering fremsatte sit bekendte Kriseforslag om Laan og Tilskud til Erhvervslivet. Jeg husker jo, at det ikke udelukkende var Velvillie og Tilslutning, dette Forslag fik fra de andre Partier, og den Modvind, det mødte, var ikke mindst fremkaldt af det Parti, som nu har Regeringen, Partiet Venstre. Det var ogsaa Toner i samme Retning, der lød fra Partiet Venstres Ordfører i Dag, naar han sagde, at Erhvervslivet nok kunde klare sig, naar bare Staten vilde holde sine Fingre ved sig selv, eller noget i den Retning. Det glæder mig imidlertid, at i alt Fald den højtærede Minister, og jeg antager ogsaa nok hans Parti, nu er kommet til den Opfattelse, at naar man vil hjælpe Erhvervslivet, er det udmærket at gaa den Vej,

som vi anviste for 2 Aar siden, og at man gennem Laan og Tilskud fra Staten kan give Erhvervslivet en vigtig Støtte til at komme ud over Vanskelighederne.

Det skal derfor ogsaa paaskønnes fra vor Side, at den højtærede Landbrugsminister nu fremsætter et Forslag, der gaar ud paa at fordoble den Bevilling paa 6 Mill. Kr., der for et halvt Aar siden blev givet til Driftslaaneforeninger for Landbrugere, saaledes at dette Beløb kommer op paa 12 Mill. Kr. Det er ikke alene et Forslag om at udlaane disse Penge til den billigst mulige Rente, men indirekte indeholder det i Virkeligheden ogsaa et Tilskud, thi som bekendt er det saaledes efter Forslaget, at hvis de foretagne Udlaan medfører et Tab, kan Staten blive forpligtet til at bære indtil 5 pCt. af dette Tab. Det er jo heller ikke noget helt ringe Beløb, den nuværende Regering efterhaanden har stillet til Raadighed for Erhvervslivet i Form af Udlaan. Der blev i Fjor, saa vidt jeg husker, af Regeringen med Tilslutning af Rigsdagen gennemført Laan til Erhvervene paa 22—23 Mill. Kr., og dette foreslaar man nu forhøjet med yderligere 6 Mill. Kr.

For Landbrugefs Vedkommende drejede det sig om to Love, den ene var Loven om Udlaan til Akkordordninger, den saakaldte Akkordlaanelov, hvorefter der af Staten kunde udlaanes 10 Mill. Kr., og den anden var den Driftslaanelov, som vi her behandler et Tillæg til, og hvorved der blev givet 6 Mill. Kr. Med den første Lov var det Hovedformalet at nedbringe Gælden i Landbruget, og hvor en Tilvebringelse af kontante Penge kunde bidrage dertil, kunde Staten træde til med billige Laan. Alle maa vel erkende, at dette var et udmærket Formaal, for vi ved jo alle sammen, at Landbruget under Højkonjunkturerne har paadraget sig en Gældsbyrde saa stor, at det i høj Grad er nødvendigt at faa den noget nedbragt. Hovedformalet for den anden Lov, den om Driftslaaneforeninger, var i Virkeligheden det modsatte. Den gik ud paa, at man gennem Udlaan til Driftslaaneforeninger skulde søge at opretholde, maaske udvide Bedrifterne; men derved vil man meget let komme til ogsaa at opretholde, ja, maaske forøge Gældsbyrden i Landbruget. Derfor var man vist ogsaa fra alle Sider her i Rigsdagen enig om, at den første Lov var den vigtigste, hvad der gav sig Udtryk i, at man paa den bevilgede 10 Mill. Kr. og kun 6 Mill. Kr. paa Driftslaaneloven.

Da nu den højtærede Minister kommer til Rigsdagen og anmoder om 6 Mill. Kr.